

Jaki powinien być dom

Piękny i prosty

Ludzie budują domy od zawsze. Budowali z takich materiałów, które znaleźli w pobliżu. W lesie dom stawiany był z bali drewnianych, w górach miał mury i podwaliny z kamienia. Tam, gdzie znalaziono glinę, rozpoczęto produkcję cegieł.

Jeszcze dzisiaj można spotkać miejscowych fachowców, którzy potrafią zbudować dom bez projektu, bo ich dziesiątki w życiu postawili, korzystając z doświadczeń przekazywanych z ojca na syna. Mieszkający w nich ludzie dobrze się czują, więc nie ma potrzeby wymyślania nowych kształtów i konstrukcji. W ten sposób, w dużym skrócie powstawała architektura regionalna.

Współcześnie każdy materiał budowlany jest praktycznie dostępny: szkło,

stal, kamień, tworzywa sztuczne. Możliwości techniczne pozwalają na zbudowanie każdego kształtu. Nie ma już żadnych ograniczeń. Dla architektów powstaje szerokie pole do realizacji twórczych fantazji. Gdyby tylko mieszkający w nich ludzie umieli to docenić, a nie narzekać, że mieszkając w nich utracili dotychczasowe dobre samopoczucie, domy są niewygodne, nie pasują do stylu ich życia, są drogie w utrzymaniu. Niewygodna i droga jest ta „nowoczesność”, chociaż, ze

względów prestiżowych, to zleceniodawcy żądają, by ich dom miał coś jeszcze więcej, niż ma sąsiad: był wyższy, miał większe okna, kolumny, podcienie, wykusze, salon o wysokości dwu kondygnacji...

Regionalność architektury nie polega tylko na formie budynku, wynikającej z konstrukcji i wpływu klimatu. Ma ona głęboki związek z miejscową kulturą, życiem rodziny, utwalonymi zwyczajami. Patrząc na tradycyjne elementy regionalnej architektury czujemy ich swojskość i jesteśmy pewni, że dom jest praktyczny dla mieszkających w nim ludzi, bo „praktycznie” wynika z lokalnych uwarunkowań. Technika budowy rozwija się, producenci oferują coraz lepsze

rozwiązania. Trzeba zatem umieć pogodzić dobrego ducha starych, sprawdzonych, tradycyjnych form architektonicznych z użytkowymi dobrodziejstwami cywilizacji.

Na podstawie doświadczeń wielu własnych realizacji postanowiłem proponować gotowe projekty domów jednorodzinnych, które będą łączyły w sobie tradycję z nowoczesnością, będą „piękne i proste”, piękne prostotą, proporcją i kształtem i proste w budowie i eksploatacji. Bryła domu ma łączyć uniwersalne dla naszego kraju cechy rodzimej architektury, a rozwiązania elewacji nawiązywać do regionu.

Każdy materiał budowlany ma inne właściwości konstrukcyjne, więc wpływa na kształt domu. Inaczej wyglądają domy budowane na pustyni, inaczej w dżungli, a inaczej w lasach, inaczej powinny, więc również wyglądać domy na górskich halach Tatr, a inaczej domy na Kaszubach czy Żuławach.

Arch.
Paweł Wład Kowalski

Regionalny

Za prezentowany obok projekt podcieniowego domu żuławskiego, zrealizowany w 1991 roku, gdański architekt Paweł Wład Kowalski otrzymał złotą wiechę za najlepszą realizację w kraju. Prezentowany projekt w wersji z „murem pruskim” na elewacji, będzie pasował do krajobrazu na Kaszubach, a elewacja wykonana z cegły klinkierowej zamiast białego tynku, zmieni charakter domu na bardziej ekskluzywny. Pozwoli postawić go w otoczeniu mazurskich jezior, czy w sąsiedztwie zabudowy zabytkowej.

Dom wzorowany na tradycyjnej architekturze Żóław.

Fot. Paweł Wład Kowalski